

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Географічний факультет
(назва інституту/факультету)
Кафедра географії та менеджменту туризму
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету
Мирослав ЗАЯЧУК
«12» серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
СТУДЕНТІВ**

Туристично-краєзнавча
(вид практики)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальність: 242 «Туризм і рекреація»

Освітньо-професійна програма: «Міжнародний туризм»

Чернівці, 2024 рік

Програма навчальної практики для здобувачів вищої освіти освітнього рівня «бакалавр» молодших курсів спеціальності 242 «Туризм і рекреація» укладено для одного року навчання відповідно до освітньої програми «Міжнародний туризм», уведеної наказом по університету № 118 від 03.04.2023 р. (спеціальність 242 «Туризм і рекреація», галузь знань 24 «Сфера обслуговування») та згідно з «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (протокол №7 від 31 серпня 2020 року; <https://www.chnu.edu.ua/media/crlm2vzg/polozhennia-pro-provedennia-praktyky.pdf>)

Розробники: доц. **Заячук Оксана Григорівна**, доцент кафедри географії та менеджменту туризму, к.геогр.н.; доц. **Круль Галина Ярославівна**, доцент кафедри географії та менеджменту туризму, к.геогр.н.

Погоджено

з гарантом ОП «Міжнародний туризм»

Тетяна СКУТАР

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

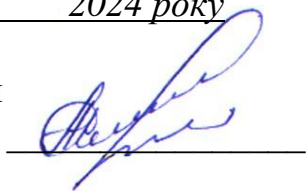
Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму

Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

Наталя АНДРУСЯК

© кафедра географії та
менеджменту туризму

Вступ

Навчальна туристично-краєзнавча практика здобувачів вищої освіти ОР «бакалавр» географічного факультету спеціальності 242 «Туризм і рекреація» ОП «Міжнародний туризм» проводиться наприкінці другого та четвертого семестру в обсязі по 135 годин (4,5 кредити, 3 тижні) кожна.

При проходженні практики студентам необхідні уміння та навички, які досягаються такими формами роботи: 1) особисте спостереження; 2) ознайомлення з фондовими матеріалами та інформацією з Інтернет-джерел (літературою, картографічними матеріалами); 3) нотування розповідей працівників сфери туризму та рекреації; 4) документування шляхом фотозйомки відеофіксації.

Практика передбачає маршрутні спостереження за станом сфери туризму та рекреації регіону дослідження. Проходження практики включає три послідовні етапи: підготовчий, основний (польовий) та заключний.

На підготовчому етапі відбувається теоретична підготовка до проведення польових досліджень основного етапу практики. Розробляється маршрут практики, визначаються найважливіші об'єкти сфери туризму та рекреації, які є основою маршруту, узгоджується календарний графік проведення робіт. Вирішуються питання транспортного забезпечення, закупається інвентар та спорядження, медичні препарати та засоби, продукти харчування тривалого зберігання тощо. Розподіляються індивідуальні завдання, що стосуються підготовки найбільш актуальної та цікавої інформації по окремих туристичних об'єктах. Проводиться ознайомлення практикантів із методикою заповнення щоденника практики під час наступного етапу. Акцентується увага на основних моментах, які потребують фіксації чи нотування при огляді об'єктів сфери туризму та рекреації.

Під час основного (польового етапу) практики здійснюється безпосереднє ознайомлення студентів із особливостями розвитку сфери туризму та рекреації у найбільших та найперспективніших центрах, включених до маршруту практики. Робота на маршруті є **індивідуальною**, оскільки кожен практикант особисто оцінює стан атрактивності рекреаційного об'єкта або готельно-ресторанного закладу, його розташування та туристичну інфраструктуру поблизу, здійснює фотофіксацію, аналізує слабкі і сильні сторони об'єкта чи закладу, проблеми і перспективи їхнього розвитку та підсумовує власні враження від побаченого і почутого від екскурсиводів чи працівників, або від завчасно підготовленої інформації про даний об'єкт/заклад (в місцях, де не передбачене екскурсійне обслуговування, у т.ч. на підприємстві).

На заключному етапі відбувається опрацювання отриманого первинного матеріалу, завершується заповнення щоденників практики додатковою інформацією, отриманою з Інтернет-джерел, здійснюються теоретичні узагальнення, формулювання висновків та пропозицій. Практика завершується підготовкою звіту обсягом 3-5 сторінок, в якому висвітлюються результати навчальної практики відповідно до календарного плану, монтуванням відео- чи презентації та публічним захистом отриманих результатів.

1. Мета та завдання навчальної практики

Мета практики – забезпечити практичну підготовку студентів з питань організації туристичних маршрутів із забезпеченням комплексу екскурсійних, готельно-ресторанних та інших послуг на основі рекреаційних ресурсів і туристичної інфраструктури окремого регіону України під керівництвом викладачів; закріплення та поглиблення знань, умінь і навичок, здобутих у процесі теоретичного навчання.

Завдання:

- сформувати у здобувачів вищої освіти професійний інтерес до сфери туризму та рекреації;
- ознайомитися з територіальною організацією туристичних дестинацій регіону, яким пролягає маршрут, у складі рекреаційних ресурсів, туристичної інфраструктури;
- виявити територіальні особливості розвитку сфери туризму та рекреації в обраному регіоні;
- дослідити функціонування туристичної інфраструктури та рекреаційних об'єктів регіону на екскурсіях та через споживання їхніх послуг;
- вдосконалити навички екскурсійного супроводу під час туристичної подорожі.

2. Пререквізити. Для здобувачів першого року навчання проходженню практики передуює вивчення таких освітніх компонентів: «Рекреаційна географія», «Основи туризму і рекреації», «Організація екскурсійних послуг», «Технологія туристської діяльності». Для здобувачів другого року навчання додаються ще «Організація туризму» та «Організація рекреаційних послуг».

3. Результати навчання. При проходженні навчальної практики здобувач вищої освіти має поглибити здобуті знання та отримати навички відповідно до таких **компетентностей**:

- ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;
- ФК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ФК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій;
- ФК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;
- ФК6. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);
- ФК17. Здатність надавати туристам краєзнавчу характеристику території; розробляти та проводити оглядові та тематичні екскурсії, пішохідні та з використанням транспорту; організовувати транспортне обслуговування в туризмі з використанням різних видів пасажирського транспорту;
- ФК8. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.

Програмні результати:

- ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук;
- ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ;
- ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору;
- ПР5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території;
- ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях;
- ПР32. Знати класифікацію екскурсій; технологію підготовки, техніку і методику проведення екскурсії; особливості організації транспортного обслуговування туристів залежно від видів пасажирського транспорту. Вміти надавати туристам краєзнавчу характеристику території; розробляти та проводити екскурсії, у т.ч. із використанням транспорту; організовувати транспортне обслуговування в туризмі з використанням різних видів пасажирського транспорту;
- ПР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів;
- ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань;
- ПР31. Знати технологію складання туристичного продукту із окремих послуг (розміщення, харчування, транспортування і трансфер, додаткові послуги); вміти забезпечувати надання послуг, необхідних для комплексного обслуговування туристів із дотриманням нормативно-правових актів, що регламентують надання туристичних послуг ;
- ПР35. Знати сутність та організацію рекреаційного та анімаційного обслуговування відповідно до циклів рекреаційних занять і туристичних потреб споживачів. Уміти розробляти цикли рекреаційних занять залежно від видів і форм туризму на основі інфраструктури та ресурсів рекреаційно-туристичних комплексів; запроваджувати анімаційні програми в рекреаційному обслуговуванні

4. Опис навчальної практики

4.1 Загальна інформація

Навчальна практика здобувачів вищої освіти за ОР «бакалавр» спеціальності 242 «Туризм і рекреація» проводиться в межах західної частини України і має туристично-краєзнавче спрямування. Програма навчальної практики ідентична як для першого, так і другого років навчання, відрізняються лише регіони маршруту практики: для першого курсу – Карпатський регіон, для другого курсу – Поділля та Волинь.

Під час навчальної практики за маршрутом, прокладеним регіоном практики, студенти в умовах конкретної місцевості знайомляться з туристично-рекреаційними ресурсами, готельно-ресторанними закладами, туристичною інфраструктурою в обраному регіоні, проводять їхню оцінку та аналізують проблеми і перспективи розвитку.

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	4,5	135	-	60	-	-	75	-	залік
Денна	2	4	4,5	135	-	60	-	-	75	-	залік

4.2 Структура та зміст навчальної практики

№ пп	ТЕМА	Вид діяльності	Тижні	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Рекреаційно-туристичний потенціал території				
1.	ТЕМА 1. Природні рекреаційно-туристичні ресурси території дослідження	Ознайомлення з природними рекреаційними ресурсами території маршруту з найбільшою пізнавальною цінністю та збір інформації про них.	I	15
2.	ТЕМА 2. Історико-архітектурні ресурси території	Ознайомлення з історико-архітектурними рекреаційними ресурсами території маршруту з найбільшою пізнавальною цінністю та збір інформації про них.	I	15
3.	ТЕМА 3. Біосоціальні та подієві ресурси території дослідження	Підбір найцікавіших музеїв, подієвих ресурсів та пошук інформації про них. Долучення їх до маршруту практики.	I	15
Змістовий модуль 2. Туристичний маршрут по регіону				
4.	ТЕМА 4. Оцінка туристичних дестинацій і маршруту по регіону дослідження	Ознайомлення з рекреаційними об'єктами та туристичною інфраструктурою дестинацій на маршруті. Ознайомлення з ділянками маршруту, їхньою протяжністю і графіками подолання; аналіз конфігурації маршруту та транспортної інфраструктури.	II	15
Змістовий модуль 3 (для туристично-красознавчої практики). Організація екскурсійного обслуговування				
5.	ТЕМА 7. Розробка екскурсії	Підбір та оцінка обраних екскурсійних об'єктів. Прокладання маршруту по відібраних	II	15

		об'єктах. Краєзнавчий опис об'єктів		
6.	ТЕМА 8. Техніка та методика проведення екскурсії	Ознайомлення з роботою професійних екскурсоводів в автобусі. Ознайомлення з пересуванням екскурсантів на пішохідному маршруті, розташуванням групи та роботою гідів біля об'єктів. Ознайомлення з методами показу і розповіді та особливими методичними прийомами на екскурсії	II	15
Підсумковий модуль				
7.	Оформлення звітності навчальної практики	Оформлення щоденників практики (доповнення інформаційної частини, відбір фото та їх друк, написання висновків стосовно оглянутих туристичних та інфраструктурних об'єктів). Написання звіту з навчальної практики. Підготовка відео- чи презентації до захисту.	III	45
		Всього годин		135

4.3 Зміст індивідуальних завдань

Навчальна практика для здобувачів вищої освіти 1-го і 2-го року навчання на спеціальності 242 «Туризм і рекреація» організовується на території західної частини України і охоплює, залежно від року проведення практики, рекреаційно-туристичний потенціал Чернівецької, Івано-Франківської, Закарпатської, Львівської, Волинської, Тернопільської і Хмельницької областей.

5. Методи проведення навчальної практики

Під час підготовки і проведення навчальної практики використовуються такі методи:

- словесні (розповідь, бесіда, консультація, дискусія, проблемна ситуація тощо),
- спостереження та аналіз (при оцінці туристичної інфраструктури).
- практичні заняття (робота зі спортивним спорядженням, приготування їжі в польових умовах, туристичний супровід на маршруті),
- наочні методи (презентації, відеоматеріали при захисті практики),

- самостійна робота відповідно до програми навчальної практики (підготовка інформації по обраних рекреаційно-туристичних об'єктах, формування індивідуального тексту для туристичного супроводу).

6. Критерії оцінювання результатів навчальної практики

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчальної практики. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів за модулями			Підсумковий модуль (захист)	Сума
Модуль №1	Модуль №2	Модуль №3		
Теоретичний (підготовчий)	Практичний (польовий)	Практичний (польовий)		
20	20	20	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
зараховано	A (90-100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
не зараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Критерії оцінки діяльності здобувачів вищої освіти під час практики

90-100 балів – А («зараховано») ставиться за умови, коли: всі завдання за програмою навчальної практики виконані практикантом на високому рівні; під час проходження навчальної практики здобувач вищої освіти був організованим, сумлінним, мав творчий підхід до виконання різних видів роботи, знає і вміє застосовувати на практиці сучасні технології і нові інформаційні засоби, користується повагою та авторитетом серед практикантів і керівників практики; заповнив щоденник практики у визначений термін, склав звіт, створив відео- чи презентацію, оформлені на високому рівні.

80-89 балів – В («зараховано») ставиться у випадку, коли робота за програмою навчальної практики виконана здобувачем вищої освіти на достатньому рівні; допускалися незначні помилки під час проходження практики, які були самостійно виправлені; практикант був дисциплінованим, небайдужим, креативним на всіх етапах навчальної практики; заповнив всю необхідну документацію вчасно і у визначений термін захистив.

70-79 балів – С («зараховано») ставиться тоді, коли програма навчальної практики виконана на достатньому рівні, проте практикант допускав незначні помилки при виконанні окремих завдань, не завжди самостійно міг їх виправити чи пояснити при аналізі; під час практики проявив себе дисциплінованим, відповідальним, самостійним, критичним на всіх ділянках роботи, одержав добрі відгуки від колег-практикантів і керівника практики; вчасно подав документацію, проте вона потребує внесення незначних доповнень і виправлень за вказівкою керівника практики.

60-69 балів – D («зараховано») ставиться у випадку, коли програма навчальної практики виконана на задовільному рівні; практикант проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний; під час проходження практики одержав загалом позитивні відгуки від колег і керівника; із невеликим запізнення подав документацію.

50-59 балів – E («зараховано») ставиться здобувачу вищої освіти тоді, коли програма навчальної практики виконана на задовільному рівні; під час практики був недостатньо організованим і дисциплінованим, безініціативним; загальна характеристика діяльності студента на практиці з боку керівників – «задовільна»; подав невчасно документацію, яка потребує доповнень і виправлень.

35-49 балів – FX («не зараховано»). Програму навчальної практики виконав на низькому професійному рівні, допускав помилки, пов'язані зі знанням теоретичного матеріалу та виконанням практичних завдань. Отримав негативний відгук з боку керівника про роботу під час практики, але за умови самостійної підготовки щоденника і звіту про практику може отримати позитивну оцінку.

0-34 балів – F («не зараховано»). Практикант не виконав програми навчальної практики і отримав незадовільну оцінку при складанні заліку за практику

7. Засоби оцінювання та форми контролю

Засобами оцінювання та демонстрування результатів є:

– вміння надавати туристично-краєзнавчу характеристику об'єктів, що входять до маршруту практики (індивідуальні завдання) під час їх огляду без залучення гідів-фахівців;

– вміння характеризувати та оцінювати транспортну інфраструктуру та сферу гостинності поблизу рекреаційно-туристичних об'єктів;

– вміння описувати маршрут за основними параметрами і надавати характеристику туристичним дестинаціям;

– презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Упродовж терміну навчальної практики керівник безпосередньо спрямовує і контролює роботу студента на всіх етапах, приймає звіт і щоденник практики.

Форма підсумкового контролю: залік.

8. Матеріали звітності з навчальної практики

Під час підготовчого етапу між студентами-практикантами розподіляються індивідуальні завдання, що стосуються підготовки найбільш актуальної та цікавої інформації про окремі об'єкти гостинності, туризму та рекреації (див. 4.3). Проводиться ознайомлення практикантів із методикою заповнення щоденника практики під час наступного етапу (див. додаток А). Акцентується увага на основних моментах, які потребують фіксації чи нотування при огляді об'єктів гостинності, туризму та рекреації.

Для захисту практики необхідно надати наступні документи:

- польові матеріали, фотографії;
- звіт про результати практики;
- належним чином оформлений щоденник.

Підведення підсумків практики.

Підсумки практики підводяться у процесі проведення її захисту. За результатами виконаної роботи захист відбувається індивідуально. Студент презентує відеозвіт чи презентацію, надає щоденник і звіт про результати навчальної практики.

Вимоги до звіту. Звіт складається відповідно до отриманого завдання. Він містить у собі характеристику сфери туризму та рекреації в регіоні, оцінку та імовірний прогноз або рекомендації щодо подальшого функціонування.

Оформлення звіту враховує вимоги діючих стандартів: має титульний лист, зміст, вступ, основні розділи, висновки, перелік посилань, додатки. На титульній сторінці вказується прізвище, ім'я, по-батькові наукового керівника практики та склад групи. Керівник рецензує цей звіт і підписує його.

Звіт про практику

1. Відповідно до програми практики (по днях), розписати враження про вищезазначені об'єкти гостинності, туризму та рекреації.
2. Оцінити роботу екскурсів, обслуговуючого персоналу готелів, хостелів, закладів харчування.
3. Проаналізувати роботу супроводжуючого гіда та водія автотранспортного засобу. Наголосити на позитивних і негативних моментах.
4. Запропонувати шляхи вдосконалення маршрутів, збереження рекреаційно-туристичних ресурсів, покращення туристичного обслуговування під час навчальної практики.
5. Підсумувати загальні враження та висловити побажання стосовно навчальної практики.

Правила ведення й оформлення щоденника

1. Щоденник – основний документ студента під час проходження практики.
2. Коли студент проходить практику за межами міста, у якому знаходиться ВНЗ, щоденник для нього є також посвідченням про відрядження, що підтверджує тривалість перебування студента на практиці.
3. Під час практики студент щодня коротко повинен записувати до щоденника все, що він зробив за день для виконання календарного графіка проходження практики. Докладні записи веде в робочих зошитах, які є продовженням щоденника.
4. Не рідше, ніж раз на тиждень студент зобов'язаний подавати щоденник на перевірку керівникам практики від ВНЗ і від підприємства, які перевіряють щоденник, дають письмові зауваження, додаткові завдання й підписують записи, зроблені студентом.
5. Після закінчення практики щоденник разом із звітом має бути переглянутий керівниками практики, які складають відгуки та підписують його.
6. Оформлений щоденник разом із звітом студент повинен здати на кафедру. Без заповненого щоденника практика не зараховується.
7. Звітна документація з практики зберігається на кафедрі впродовж трьох календарних років.

Програма навчальної практики (приклад)

	Дестинація	Туристично-привабливі об'єкти чи об'єкти туристичної інфраструктури
1-й день 5.07.2021	м. Яремче	<ul style="list-style-type: none"> • водоспад «Пробій» • сувенірний ринок • ресторан «Гуцульщина»
	с. Поляниця	туристична інфраструктура ГКЛ «Буковель»: <ul style="list-style-type: none"> • «Voda Club»; • етно-парк «Гуцул ленд»; • родельбан; • підйомники; • готельно-ресторанна складова
	між сс. Кваси та Ясіня	<ul style="list-style-type: none"> • водоспад Труфанець
	м. Хуст	<ul style="list-style-type: none"> • Хустський замок (залишки) <i>ночівля у готелях «Сільваш» чи «Урожай»</i>
2-й день 6.07.2021	с. Синевирська Поляна	<ul style="list-style-type: none"> • Центр реабілітації бурого ведмедя • оз. Синевир <i>обід у ресторані «Гарячий гуцул»</i>
	сmt Чинадієве (Чинадійово)	<ul style="list-style-type: none"> • палац Шенборнів (санаторій «Карпати»)

	м. Мукачево	<i>ночівля в хостелі «Welcome 24»</i>
3-й день 7.07.2021	м. Мукачево	<ul style="list-style-type: none"> • екскурсія містом Мукачево • екскурсія в замку «Паланок»
		<i>обід у хостелі «Welcome 24»</i>
4-й день 8.07.2021	м. Ужгород	• екскурсія м. Ужгород
	м. Мукачево	<i>ночівля в хостелі «Welcome 24»</i>
5-й день 9.07.2021	м. Берегове	<ul style="list-style-type: none"> • термальні купальні санаторію «Карпати»; • прогулянка м. Берегове
	м. Тячів	обід у ресторані «Гарілка»
		Повернення до Чернівців

Література

1. Закон України «Про туризм» от 15.09.1995 № 324/95-ВР/ URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_1995_09_15/Z950324.html
2. Закон України Про внесення змін до Закону України "Про туризм" та деяких інших законодавчих актів щодо основних засад розвитку туризму від 29.09.2020 № 4162. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/II03317A.html
3. Правила проведення подорожі учнівської та студентської молоді України (Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.03.2006. № 237.
4. Туристична діяльність: нормативна база. Київ : КНТ, 2005. 448 с.
5. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: Навч. посібн. 2-ге вид. Київ : Альтерпрес, 2012. 444 с.
6. Дегтяр В.Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму: навч.-метод. посібн. для закладів освіти. Київ : 2002.
7. Дмитрук О.Ю., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм : навч. посібн. Київ : Альтерпрес, 2008. 280 с.
8. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні : навч. посібн. Чернівці : Зелена Буковина, 2003. 112 с.
9. Остапчук В.В. Туристська робота. Ніжин 2002. 103 с.
10. Пангелов Б.П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей. Київ: Академвидав, 2010. 248 с.
11. Пангелов Б.П. Теоретико-методологічні засади туристсько-краєзнавчої роботи у вищих навчальних закладах : навч.-метод. посібн. Переяслав-Хмельницький: ФОП Лукашевич О.М., 2015. 202 с.
12. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство : навч. посібн. Київ : Альтерпрес, 2003. 352 с.
13. Петранівський В. Л., Рутинський М. Й. Туристичне краєзнавство : навч. посібн. За ред. проф. Ф. Д. Заставного. Київ : Знання, 2008. 575 с.
14. Сільський туризм: історія, сьогодення та перспективи : навч. посібн. / За ред. професора Волошина І.М. Київ : Кондор, 2008. 385 с.
15. Афанасьєв О. Є., Троценко О.В. Краєзнавча практика: навч. посібн.. Дніпропетровськ : Моно-Літ, 2011. 126 с.

16. Браславська, О. В. Краєзнавство і туризм : навч. посібн.-практикум. Умань : Візаві, 2014. 83 с.
17. Маланюк, Т. З. Краєзнавство і туризм : навч. посібн. Івано-Франківськ : І. О. Іванців, 2010. 199 с.
18. Маланюк, Т. З. Туристичне краєзнавство : навч.-метод. посібн. Івано-Франківськ : Фоліант, 2014. 120 с.
19. Тімець О. В. Краєзнавство. Рекреація. Туризм : навч. посібн. практикум. Умань : Візаві, 2010. 75 с.
20. Вишнеvsька О. О., Парфiненко А. Ю., Сiдоров В. I. Туристичне краiнознавство : пiдручник. Харкiв : ХНУ iменi В. Н. Каразiна, 2011. 756 с.
21. Туристична бiблiотека: все про туризм, URL: https://tourlib.net/books_ukr/pucentejlo24.htm
22. Туризм в Iвано-Франкiвськiй областi. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Туризм_в_Iвано-Франкiвськiй_областi
23. Туристичний потенцiал Iвано-Франкiвщини. URL: <https://lib.if.ua/exhib/1225357031.html>
24. Природно-заповiдний фонд Iвано-Франкiвськiй областi в розрiзi територiальних громад. URL: <https://pzf.land.kiev.ua/pzf-obl-9.html>
25. Об'єкти природно-заповiдного фонду Закарпатськiй областi. URL: https://ecozakarp.at.gov.ua/?page_id=13
26. Мережа територiй природно-заповiдного фонду Львiвськiй областi. URL: <https://deplv.gov.ua/merezha-terytorij-ta-obyektiv-pryroдно-zapovidnogo-fondu/>
27. Природно-заповiдний фонд Украiни. URL: <https://pzf.land.kiev.ua>
28. ТОП-10 найцiкавiших мiсць для вiдпочинку в Iвано-Франкiвськiй областi. URL: <https://pravda.if.ua/top-10-najczikavishyh-misz-dlya-vidpochynku-v-ivano-frankivskij-oblasti/>
29. Що подивитись в Iвано-Франкiвськiй областi? Мандри Прикарпаттям. URL: <https://sunkissed.com.ua/ivano-frankivska-oblast/>; <https://sunkissed.com.ua/turisticheskie-marshruty/>
30. Куди поїхати по Тернопiльськiй областi? Топ-100 мiсць Тернопiльщини з неймовiрними краєвидами, куди можна поїхати на вихiднi. URL: <https://sunkissed.com.ua/shho-podivitisa-v-ternopilskij-oblasti/>; <https://sunkissed.com.ua/turisticheskie-marshruty/>
31. Хмельницька область: куди поїхати на вихiднi? URL: <https://sunkissed.com.ua/khmelnitska-oblast/>; <https://sunkissed.com.ua/turisticheskie-marshruty/>
32. Львiвська область: куди поїхати на вихiднi? URL: <https://sunkissed.com.ua/lvivska-oblast/>; <https://sunkissed.com.ua/turisticheskie-marshruty/>
33. Чернiвецька область. URL: <https://funtime.kiev.ua/collections/where-to-go/chernovicka-ya-oblast>
34. 10 замкiв та мiсць Тернопiльщини, якi варто вiдвiдати. URL: <https://moemisto.ua/te/blog/top-5-zamkiv-ternopilschini-yaki-var-to-vidvidati-172.html>
35. Мальовничi мiсця Тернопiльщини, якi захоплюють подих. URL: <https://poglyad.te.ua/podii/malovnychi-mistsya-ternopilshhyny-yaki-zahoplyuyut-podyh.html>

36. Тернопільська область. URL: <https://find-way.com.ua/oblast/ternopilska>
37. Знайдіть цікаві місця та маршрути Україною. URL: <https://find-way.com.ua>
38. Цікаві факти і цифри Закарпаття. URL: <https://pershij.com.ua/cikavi-fakti-i-cifri-zakarpatya/>
39. Мальовнича Волинь: куди поїхати і на що подивитися. URL: <https://konkurent.ua/publication/29436/malovnichna-volin-kudi-po-yihati-i-na-scho-podivitisya-/>
40. Туристична Волинь. URL: <https://volyntravel.com.ua>
41. 31 пам'ятка Закарпаття. Цікаве усе – від гір до архітектурних перлин. URL: https://ua.igotoworld.com/ua/article/1156_dostoprimechatelnosti-zakarpatya.htm

ДОДАТКИ

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Географічний факультет
Кафедра географії та менеджменту туризму

ЗВІТ
про навчальну туристично-краєзнавчу

<i>Галузь знань</i>	24 «Сфера обслуговування»
<i>Спеціальність</i>	242 «Туризм і рекреація»
<i>Рівень вищої освіти</i>	перший (бакалаврський)
<i>Освітньо-професійна програма</i>	«Міжнародний туризм»

Виконала
студентка 1-го курсу
110 групи
Кошара Валентина Володимирівна

Початок практики «___» _____ 202_ р.

Закінчення практики «___» _____ 202_ р.

Керівник практики
доцент кафедри географії та менеджменту туризму,
к. геогр. н. Брик С.Д. _____
Звіт захищено з оцінкою _____
«___» _____ 202_ р.

Чернівці 202_

Форма щоденника практики

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (назва практики)

Студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет / _____

Кафедра _____

Курс _____ група _____

Освітня програма _____

Спеціальність _____

Форма звіту керівника практики

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Звіт керівника практики

Вид, назва практики: _____

Форма контролю: _____

Терміни проведення: з «__» _____ до «__» _____

(факультет / Н/Н інститут, спеціальність, освітня програма, семестр)

_____/_____ навчальний рік

відповідно до наказу № _____ від _____

Керівники практики: _____

Мета практики: _____

Бази практики (підприємства, організації, установи, структурні підрозділи):

Розподіл здобувачів вищої освіти за базами практики:

Організаційна робота щодо проведення практики:

Виконання програми практики

Сформовані компетентності: _____

Трудова дисципліна, дотримання правил із охорони праці та безпеки життєдіяльності:

Зауваження: _____

Пропозиції: _____

Результати практики:

Група	Кількість студентів	Оцінка за шкалою ECTS/Оцінка за національною шкалою							Успішність	Якість
		«А» 90-100	«В» 80-89	«С» 70-79	«D» 60-69	«E» 50-59	«FX» 35-49	«F» 1-34		
		«відмінно»	«добре»	«задовільно»		«не задовільно»				
Форма контролю		«екзамен»	«екзамен»	«екзамен»		«екзамен»				
		«зараховано»				«не зараховано»				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Висновки: _____

«__» _____ 2023 р. _____

(підпис)

Студенти, які не пройшли практику

№ з/п	База практики	Група	Прізвище та ініціали

Висновки та пропозиції

Завідувач кафедри _____
(підпис) (ім'я, прізвище)

" ____ " _____ 20 ____ р.

Вик. _____ Тел. _____
(прізвище, ініціали)